

RODNEY, ONTARIO

Šiaurinio Erie ežero pakraštyje yra Rodney miestelis. Prie jo apylinkės prisideda ir Botwell bei West Lorne ir kitų miestelių ir kaimelių lietuviai.

Pirmieji lietuviai buvo 1929 m. atvykęs S. Šeštokas-Šeštakauskas su šeima ir P. Paltinavičius, atvykęs 1930 m. Po jų dar prieš Antrąjį pasaulinį karą keletas lietuvių pradėjo auginti tabaką. Pirmasis iš jų buvo Vladas Kauzenas. Jis labai daug padėjo pokario imigrantams.. Pirmieji pokario imigrantai šioje apylinkėje buvo V. Petrauskas ir A. Miškinis. Pirmasis iš naujų imigrantų, įsigijęs tabako ūkį, buvo Jokūbas Ciparis.

KLB. KL Bendruomenės įkūrimo data yra 1951 m. gruodžio 2 d., nes tą dieną A. Nacevičiaus ūkyje iniciatoriai Z. Mockus, P. Enskaitis, J. Gudavičius, S. Zaveckas, P. Paškauskas ir A. Kojelaitis sušaukė visuotinį susirinkimą. Šiame susirinkime buvo išrinkta pirmoji Rodney apylinkės valdyba: S. Zaveckas, Z. Mockus, A. Kereševičienė, J. Gudavičius ir B. Petronis. Ši valdyba nutarė, kad nario mokestis būtų 2 dol. per metus.

KLB apylinkės pirmininkai. V. Andriulionis, K. Gaputis, J. Gudavičius, S. Gaidauskienė, Z. Mockus, A. Kojelaitis, H. Jasinskas, St. Paketūras, P. Paškauskas, Jonas Statkevičius, J. Ciparis, V. Ignaitis, dabar Jonas Statkevičius.

Veikla. Būdavo ir yra ruošiami Vasario 16-osios, Motinos Dienos minėjimai, taip pat Kalėdų "Eglutė" ir Velykų margučių šventė vaikams, (kai dar apylinkėje gyveno jaunų šeimų). 1970 m. Vasario 16-osios minėjimo proga buvo pasiūsta peticija Kanados užsienio reikalų ministeriui Mitchell Sharp prašant, kad jis iškeltų Lietuvos okupaciją Jungtinėse Tautose.

1997 m. valdyba įteikė juos atstovaujančiam Gar Knutson peticiją, prašant Kanados paramos Lietuvos priėmimui į NATO. Buvo renkamos aukos Lietuvos, KLB fondui. Taip pat buvo Suvalkų trikampio lietuviai šelpiami siuntinias.

Kad minėjimai būtų įdomesni, valdyba kvietė meninius ansamblius iš Toronto, Hamiltono, Detroito ir Londono. Iš Lietuvos atvykus muzikos mokytojai Liucijai Žikeriūtei, 1997 m. buvo sudarytas dainos vienetas "Antroji jaunystė". Jis buvo kviestas į Guelph, Delhi, Londoną.

Mokyklos. Žr. "Rodney KLB apylinkės dr. Vinco Kudirkos mokykla" įkurta 1953 m. ir veikusi 24 metus, atgaivinta 1998 m., bet te veikė tik vienerius metus.

Organizacijos. Rodney apyl. Liet. Ūkininkų Klubas (žr.) 1965 m. įsteigtas jaunimo choras (dar veikė 1970 m. - 16 LD p.51); "Antrosios jaunystės" daininkų ansamblis, kuris dar vis aktyvus.

Parapijos. Delhi apylinkės Šv. Kazimiero liet. parapijos kunigai atvykdavo į West Lorne katalikų bažnyčią atnašauti Šv. Mišių lietuviams. Pirmasis kunigas K. Rickus turėjo net sunkumų su West Lorne katalikų bažnyčios klebonu. Jis nenorėjo iš viso kitų kunigų įsileisti. Tuo metu Wardsville miestelyje stovėjo nenaudojama katalikų bažnyčia, tai klebonas sutiko ir prašė, kad tik lietuviai sugrįžtų. Taip pat prieš kokį 15 metų naujai atkeltas kunigas irgi nenorėjo įsileisti lietuvio kunigo, bet, pakėlus triukšmą dėl išpažinčių, ypatingai seniesiems, nusileido.

Lietuvius aptarnavo šie kunigai: kun. K. Rickus, kun. Dr. J. Gutauskas, kun. B. Pacevičius, kun. J. Staškus, kun. A. Ažubalis, kun. I Mikalauskas ir dabar kun. K. Kaknevičius.

Statistika. 1956 m. suskaičiuota 230 lietuvių, bet šis skaičius pradėjo labai greitai mažėti, nes po Antrojo pasaulinio karo atvykę lietuviai, padirbę ūkiuose, o ypatingai – tabako, greitai vyko į didžiuosius miestus, kur galėjo gauti nuolatinius ir gerai apmokamus darbus, nes Rodney buvo tik sezoninių darbų.

Daugelis iš senųjų imigrantų pardavė savo ūkius ir kėlėsi kitur. Tiek jaujų, tiek senųjų imigrantų vaikai baigę mokslus sukūrė mišrias šeimas, apsigyveno didesniuose miestuose ir šitaip atitolo nuo lietuviybės. Pasakyti, kiek lietuvių gyvena Rodney apylinkėje, sunkoka. Rašo vienas apylinkės lietuvis: "Susitinki čia užaugusi, ir nežinai, kas jis: pavardė lietuviška, o save

laiko kanadiečiu. Yra apylinkėje lietuvių, kurios ištekėjusios už svetimtaučiu, bet niekuomet nedalyvauja parengimuose, nors ir pakviestos.”

Šiuo metu, suskaičius visus senuosius ir naujuosius imigrantus, Rodney apylinkėje yra 60 lietuvių. Lietuviškoje veikloje dalyvauja 8 šeimos. Gal yra ir daugiau, bet nėra žinomos.

XXXIV LD; II LD; III LD p. 91; IV LD p. 85; V LD, p. 133; VI LD; VII Kan. LD; VIII LD p.70-72 ; XVI LD p.38, 42; TŽ (1999.IX.28); Kanados liet. archyve pranešimai KLB tarybos suvažiavimams, fondai 16-O.II.1, 16-O.II.13, 16-O.II.12, 16-O.II.16, 16-O.II.19, 16-O.II.32, 16-O.II.33.